Массе а мехкий пролетареш, вIашагIкхета!

ДОЛАМ

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

(«СВЕТ») Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

Газет арадувл 1923 шера деиз ● ШОАТТА, 26 февраль, 1977 шу. ● № 25 (5692). ● Мах 2 кеп.

КПСС Центральни Комитете

КПСС XXV СЪЕЗДА РЕШЕНЕШ КХОАЧАШЪЯРА ДАЬКЪЕ УСТНИ ПОЛИТИЧЕСКИ АГИТАЦЕ ЛОАРХIАМ ЛАКХБАРАХ

КПСС Центральни Комитето тIаийлаг «КПСС XXV съезда решенеш кхоачашъяра даькъе устни политически агитаце лоархIам лакхбарах» бола солаг.

Соиза тIа белгалдоаккх, кхаьгаламхота коммунистически кхетам луча, КПСС XXV съезда решеноь кхоачашъяра ужа оарвагIбоахача партийни организацеша кепайоазонна, телевидиденга, радиоца, политическе дешарца системаца, лекционни пропагандаца цхьана устни агитаце формаех шерра таййа эшаш хилар.

Производства хьалхалаттарех, лакхъа боахама специалистех, кулгалдеча а дукхахчи агитатораша, политинформатораша, докладчикашца наха дIадоьвийт парте дош. КПСС XXV съезде КПСС ЦК Генеральни секретарь вонкъостI Л. И. Брежнева ньча доклада, ЦК октябрьски (1976 ш.) Пленуме цо даьча кхамьала положеношца выводаш кхаьхьгламхоьта кIоьартIа дIайоьвийта, иттлагIча пятилетке къхьегамо кollективашца хьалхашца лаття декхарах, уж кхоачашдеча хIара сто лаьа деиз дола дакъа дизазгIа дIадоьвийта новкъостал ду цар.

Парте кийчьыча устни политически агитаце традицеш кортIотолга а сеи партийни организацеш лех цун керда, кхы а эффективнеIа йоьла формаца хьалхашца оттаьлаь декхарах йоьхьаш я хаттарийн жопийн сайрешан, крайн, областн, тIородийн, районийн кулгалдеча болхлоца хIара бетта кхьагIар-ца хьаьн дийнахь кхамьалца ду (ешин политленош) бахача наха хьалхашца. Моттигашца дIаухийт информационно-пропагандистскех группаш агитбригадаш, митингаш, гражданийн сходаш собраненаш ю, устни журналаш арахеч, кхаьхьгама сийлен, кхьаьхьама кхы котбаьннарчаш безбара болхлон колхозхоьн хилара хеталаь пIейш чаккхдоьх, парте ветеранаша, тIемен кхаьхьгамен ветеранаша вIашагIкхетараш ду, кхьйолча массовм мероприятеш чаккйеха.

Парте крайкомашка, обкомашка, горкомашца, райкомашка толаме болх беш и дукхагIа дакъе партийни комитетий хьалхарча секретарашца кулгалдеш йоьла докладийний группаш. Политически вахара актуальни деиз наха дIадоьвийтача шоаш пайдаре хилар хьаьхьехьа политинформаторий группаша. Каторкой профессионально кийчьеча, царна политически нравственни кхетам луча ше пайдаре форма хилар хьаьхьехьа наставничестоца.

Цунца цхьана КПСС ЦК-ас белгалдаьккхад, парте чурех арахьарчи политика. КПСС XXV съезда решенеша хьежжа кхаьхьгамо коллективашца хьалхашца лаття декхарах дIадоьвийтара, наьха творчески инициативен хьинарг дIаэо а дегIдоьхьдира, социально-политически кхы боаржняра устни агитаце торонех биззаг пайда эшаш хилар.

Агитмассовм бола бахьанехьа бовкъахчен чаккйоькъачен хаттарийн массага а терхалбаш наха дешарен культурен боарам, кепайоазонга, телевиденга, радиога гIолла царна хьаьг дар. Беседаш, политически информацеш, докладаш сеи дакъе дукхх моттигаш нийлеш массаьнна а доьзаш долча хIамаех цIьаьхьа хьоьг дуьнцш, кхаьхьгамхоьта хьаьгIолчаьнгIа ранта жоп телаш, моттигерча вахара, нравственни кхетам бларо арча проблемаш ца дуьзаш дуг, кхоачашдоагIаш дIадахьарх торкам тIебергабаш. Моттигаш хуьл политинформаторашн агитаторашн дукхагIа хилийта тIергаш партийни организацеш эсала кIаьйначу новкъосташца ю болх тIабехкаш. шийн агитационийн активе хан-хиннаьха инструкци ца телаш, цунна боагIлача тайнарг лостам ца тоьаш, сиранийн материалашца, методически материалашца ца IалашI ца еш, белгалдаьча коллективашца, горда. районе актуальнийн дола хоьгIаш боллаш. дола декхарашца цунна хьалхашца ца уттаьдеш. Дукхахча предприятешца агитколективаш вIаьлла я я ешаш.

Дукхахча партийни комитеташа IалашдIаш докладчийний группаша цIанагIа болх белга, хьалхашца оттаьлаь декхарах, кулгалдоьшкара доагIлагIа хьаьдехьа. Цаьнадаш бап бахьа наха юкъе бу агитмассовм болх, из дукхагIча дакъе хоржама кампанеш йоьлча хиннмаре бап. Общественни мнеин, пропагандаца цар хьаштаеш Iомадаре, парна хьалхашца уттта хаттараш оперативно кьестадаре лодара пайда эш устни агитацех.

ДукхагIча дакъе уж кхоачамбоьшарш хьаьхинад цхьаьйолча партийни организацеша устни агитаце боакхо яр мел дарах, массовм информацеш пропагандаш шерра система йолча хана цун лоархIам лаьгIо. ю аьнна харшахь уйле хилар бахьан долаш. Наха юкъе партийни организацеш бош бола политически болх дIаэо а тоабгар духьа ма-могга эргайоахаш тоае еза устни агитаци.

КПСС Центральни Комитето союзна республикийн Комитетийн ЦК-аш, парте крайкомашца, обкомашца, горкомашца, райкомашца, юхьььаьнарш партийни организацеш Комитетийн ЦК-ашца, парте крайкомашца, обкомашца, горкомашца, райкомашца тIаьлла ешаш. Оттаьлаь доклада тIеи КПСС ЦК октябрьски (1976 ш.) Пленуме даьча кхамьалаеш новкъостА Л. И. Брежнева ньча оттаьлаь. Декхарашца толаме кхоачашдеча, Сийлахьойккхача Октябрьски социалистически революце 60 шу дизаргIа даьх ма-доагIгIара наьхарахарг уж оарвагIа боахачарга устни агитаце лоархIам айберг6ола тIулаьхаш да.

Совам тIа белгалдоах, устни агитаци хинна а хиннийн я я партийни баьхна лоархIаме сфера, парте наьхана хаддаьза лоттаьбеча бувзама, уж партена, цун леннски Центральни Комитета гонаьхьа Октябрьски хиларе хетадар пIейш чаккдоьх, парте ветеранаша, тIемен кхаьхьгамен ветеранаша вIашагIкхетараш ду, кхьйолча массовм мероприятеш чаккйеха.

Парте крайкомашка, обкомашка, горкомашца, райкомашка толаме болх беш и дукхагIа даьхье партийни комитетий хьалхарча секретарашца кулгалдеш йоьла докладийний группаш. Политически вахара актуальни деиз наха дIадоьвийтача шоаш пайдаре хилар хьаьхьехьа политинформаторий группаша. Каторкой профессионально кийчьеча, царна политически нравственни кхетам луча ше пайдаре форма хилар хьаьхьехьа наставничестоца.

Цунца цхьана КПСС ЦК-ас белгалдаьккхад, парте чурех арахьарчи политика. КПСС XXV съезда решенеша хьежжа кхаьхьгамо коллективашца хьалхашца лаття декхарах дIадоьвийтара, наьха творчески инициативен хьинарг дIаэо а дегIдоьхьдира, социально-политически кхы боаржняра устни агитаце торонех биззаг пайда эшаш хилар.

Агитмассовм бола бахьанехьа бовкъахчен чаккйоькъачен хаттарийн массага а терхалбаш наха дешарен культурен боарам, кепайоазонга, телевиденга, радиога гIолла царна хьаьг дар. Беседаш, политически информацеш, докладаш сеи дакъе дукхх моттигаш нийлеш массаьнна а доьзаш долча хIамаех цIьаьхьа хьоьг дуьнцш, кхаьхьгамхоьта хьаьгIолчаьнгIа ранта жоп телаш, моттигерча вахара, нравственни кхетам бларо арча проблемаш ца дуьзаш дуг, кхоачашдоагIаш дIадахьарх торкам тIебергабаш. Моттигаш хуьл политинформаторашн агитаторашн дукхагIа хилийта тIергаш партийни организацеш эсала кIаьйначу новкъосташца ю болх тIабехкаш. шийн агитационийн активе хан-хиннаьха инструкци ца телаш, цунна боагIлача тайнарг лостам ца тоьаш, сиранийн материалашца, методически материалашца ца IалашI ца еш, белгалдаьча коллективашца, горда. районе актуальнийн дола хоьгIаш боллаш. дола декхарашца цунна хьалхашца ца уттаьдеш. Дукхахча предприятешца агитколективаш вIаьлла я я ешаш.

Дукхахча партийни комитеташа IалашдIаш докладчийний группаша цIанагIа болх белга, хьалхашца оттаьлаь декхарах, кулгалдоьшкара доагIлагIа хьаьдехьа. Цаьнадаш бап бахьа наха юкъе бу агитмассовм болх, из дукхагIча дакъе хоржама кампанеш йоьлча хиннмаре бап. Общественни мнеин, пропагандаца цар хьаштаеш Iомадаре, парна хьалхашца уттта хаттараш оперативно кьестадаре лодара пайда эш устни агитацех.

ДукхагIча дакъе уж кхоачамбоьшарш хьаьхинад цхьаьйолча партийни организацеша устни агитаце боакхо яр мел дарах, массовм информацеш пропагандаш шерра система йолча хана цун лоархIам лаьгIо. ю аьнна харшахь уйле хилар бахьан долаш. Наха юкъе партийни организацеш бош бола политически болх дIаэо а тоабгар духьа ма-могга эргайоахаш тоае еза устни агитаци.

КПСС Центральни Комитето союзна республикийн Комитетийн ЦК-аш, парте крайкомашца, обкомашца, горкомашца, райкомашца, юхьььаьнарш партийни организацеш Комитетийн ЦК-ашца, парте крайкомашца, обкомашца, горкомашца, райкомашца тIаьлла ешаш. Оттаьлаь доклада тIеи КПСС ЦК октябрьски (1976 ш.) Пленуме даьча кхамьалаеш новкъостА Л. И. Брежнева ньча оттаьлаь. Декхарашца толаме кхоачашдеча, Сийлахьойккхача Октябрьски социалистически революце 60 шу дизаргIа даьх ма-доагIгIара наьхарахарг уж оарвагIа боахачарга устни агитаце боархIам айберг6ола тIулаьхаш да.

Совам тIа белгалдоах, устни агитаци хинна а хиннийн я я партийни баьхна лоархIаме сфера, парте наьхана хаддаьза лоттаьбеча бувзама, уж партена, цун леннски Центральни Комитета гонаьхьа Октябрьски хиларе хетадар пIейш чаккдоьх, парте ветеранаша, тIемен кхаьхьгамен ветеранаша вIашагIкхетараш ду, кхьйолча массовм мероприятеш чаккйеха.

Наха юкъарчал доаIаш вIашагIкхетара лаьрда тIа латтаьча цо торо ду хьаьдаьча, кхаьгIаьча, наха гарга а довзаш а долча бакъдарш тIем масалаш тIем коммунизм хьалхьечу дIаьдоьхьна, парте политика, парте политика, партийни паччахьалхьечи органий решенеш дIайоьвийта. «Из дегIдоьхьдира, кхаьхьегамой производственни общественни хьинарг айдаре хьалда лаьнни е, наьха уйлаш йоьзза а ший хаьнахь пар дIаьдехарашца кхаьчуьта хьажа а, аудиторца кхоачамбоьшарех, халонех, уж эшаьрга наьхьех гуччаьхь кхамьал ца. Парте крайкомашка, обкомашка, горкомашца, райкомашца толаме болх беш и дукхагIа даьхье партийни комитетий хьалхарча секретарашца кулгалдеш йоьла докладийний группаш. Политически вахара актуальни деиз наха дIадоьвийтача шоаш пайдаре хилар хьаьхьехьа политинформаторий группаша. Каторкой профессионально кийчьеча, царна политически нравственни кхетам луча ше пайдаре форма хилар хьаьхьехьа наставничестоца.

Цунца цхьана КПСС ЦК-ас белгалдаьккхад, парте чурех арахьарчи политика. КПСС XXV съезда решенеша хьежжа кхаьхьгамо коллективашца хьалхашца лаття декхарах дIадоьвийтара, наьха творчески инициативен хьинарг дIаэо а дегIдоьхьдира, социально-политически кхы боаржняра устни агитаце торонех биззаг пайда эшаш хилар.

Агитмассовм бола бахьанехьа бовкъахчен чаккйоькъачен хаттарийн массага а терхалбаш наха дешарен культурен боарам, кепайоазонга, телевиденга, радиога гIолла царна хьаьг дар. Беседаш, политически информацеш, докладаш сеи дакъе дукхх моттигаш нийлеш массаьнна а доьзаш долча хIамаех цIьаьхьа хьоьг дуьнцш, кхаьхьгамхоьта хьаьгIолчаьнгIа ранта жоп телаш, моттигерча вахара, нравственни кхетам бларо арча проблемаш ца дуьзаш дуг, кхоачашдоагIаш дIадахьарх торкам тIебергабаш. Моттигаш хуьл политинформаторашн агитаторашн дукхагIа хилийта тIергаш партийни организацеш эсала кIаьйначу новкъосташца ю болх тIабехкаш. шийн агитационийн активе хан-хиннаьха инструкци ца телаш, цунна боагIлача тайнарг лостам ца тоьаш, сиранийн материалашца, методически материалашца ца IалашI ца еш, белгалдаьча коллективашца, горда. районе актуальнийн дола хоьгIаш боллаш. дола декхарашца цунна хьалхашца ца уттаьдеш. Дукхахча предприятешца агитколективаш вIаьлла я я ешаш.

Дукхахча партийни комитеташа IалашдIаш докладчийний группаша цIанагIа болх белга, хьалхашца оттаьлаь декхарах, кулгалдоьшкара доагIлагIа хьаьдехьа. Цаьнадаш бап бахьа наха юкъе бу агитмассовм болх, из дукхагIча дакъе хоржама кампанеш йоьлча хиннмаре бап. Общественни мнеин, пропагандаца цар хьаштаеш Iомадаре, парна хьалхашца уттта хаттараш оперативно кьестадаре лодара пайда эш устни агитацех.

ДукхагIча дакъе уж кхоачамбоьшарш хьаьхинад цхьаьйолча партийни организацеша устни агитаце боакхо яр мел дарах, массовм информацеш пропагандаш шерра система йолча хана цун лоархIам лаьгIо. ю аьнна харшахь уйле хилар бахьан долаш. Наха юкъе партийни организацеш бош бола политически болх дIаэо а тоабгар духьа ма-могга эргайоахаш тоае еза устни агитаци.

Политически агитаци лархIа еза кхаьхьегамой марксистско-ленинийн мировоззрени йоьлш, коммунистически тешам болаш, социалистически патриотизмам интернационализмам уйле йоьлаш кхаьхьегара доаIамагIча средствех ваI. Наха юкъе бечча агитационни болха мероприятеш, хуьлаш бола событеш кхаьхьегамхоьта уттаьду хаттараш шийн хьалхарчу дикА доашхьга, дар творчески хьинар гIоттаьдеиг. Кхаьхьгама оварле, производства эффективности балха дикА айара тIеогIаьгIа IалашдIаза даргIаьнна. Партийни деиза, кхаьхьегамен нравственни хьокхам бларца активнасттI — агитаторийн кхаьхьегамен общественни доаIаьсьеш коммунистически уйла болаш, тIаьдIаьлча тIулаьхаьх бекхтохьам хеташ наьх хьалхетбе декхарийца бе. Цунца цхьана дисциплина йоьаьш, корта бохабу малараш мелаш, хулиганаш дедадеш, хьалхьа рузкъа лечкъадеш, ца доагIе а духьагIа дикА, шийн тешам оза тIергаш, бIеха-мотт бувзам, ниттта кхыдола моллагIа хаттарашца тIулаьхьаш лелаьлета довргIоаьнна хьал оттаьде деза цар. Буржуазни пропаганда эьлиташ ма-дарра гучаьхьа деза.

Союзни республикийн Комитарт ЦК-аш

ОКТЯБРА 60 ШУ ДИЗАРГА

«ЭЛЕКТРОИНСТРУМЕНТ»: ДЕГІААХАРА ШЕРАШ

Ух деношка КПСС ХУ съезд хьайийла шу дизар. Цу шера Гі. Ахриева цІерагІна Назрановски «Электроинструмент» заводе хиннча хьаькинаш, цун коллективо хьаькъа къахьегана толамех душ тахан ух оагІо тІа кепатехча материалаша.

Завода болхлонта къаьстта беркате хилар КПСС XXV съезд болх беш хинна пятилетка хьаькъа шу. Товарни продукции арахецерен из маьхаьа яьккаре шера йийла из. Цу цхьан шера массехказа КПСС Назрановски райкомен райисполкомен карара кара тела ЦІе бейрах енаьй нуьнна.

Иштта къаьхьийначу завода коллективна дІадахача шера кхоалагІна кварната итогаш биьча елар СССР Министрийн совмина коллегеи машинашъеча болхлой профсоюза ЦК-ян соцмагІа Ерригсоюзни социалистически яьхь кхоалагІа моттигги агчан премии. Цхьоалагічен йиьлагічен квартале даьха кхаьхьегана толамаш баьшхдика хилярех шозза республикански Сийлен доска тІа йийлай из. Цу цхьан шера массехказа КПСС Назрановски райкомен райисполкомен карара кара тела ЦІе бейрах енаьй нуьнна.

ЗАВОДИ НАХИ

1959 шера хьалъе йолаелар Назрановски ГІ. Ахриева цІерагІна йолла «Электроинструмент» яха завод. Цун перспективех дукхаьрІаш хана пон фаьлг хеташ баьр районе баха нах.

Гобамсаьа гонаьха хьажжІаш яр. Ухаьаара цаІ-ех километр йолча «моттиг» дехьа-сеьла хьалъеш пхьакъна гІишло ишар. РайцентрІ» Назране дукхача моттигашка боаьшан яр электрически сердал. Газн канализаьаьнн цу хана пхьаннена дага а ийар. Машинаш яра ворхІ йолаш, цхьаккха саг ваьар. ХІаьта а ,2 — 3 шера ухаьаа болх бе йолаяла еаьн яр тоалаьхне технологи йола машинашца завод, пиьга кхаьхьаеш аьвар совгІа болхо. массехх бІаьн инженерно-технически болхло а волаш.

ПланаГІа завода гонаьха хьалъе еаьн яр болхлоонта меа эша хьалаш йола квартираш йола болхлой поселок. ФьыгІа-ца санна цу хана дукхаьр дар централизованна хьисане йІохьаьл дурбьн яьх чуйбаьхка кхаьр-тердашка, канализаьн, газ, водопровод хургьа яхаьн. Хьалъе еаьн яр школаш, берий бешамаш, тиьхаш. Из доррига ас деанаш бараш тахан кІеанна дийша бола маІе наьн кхаьнахи бар. ХІаьта заводе кхаььега дезарашц, цун участкашца кхаьдаш дезарашц а уж бар. Цу дукъьа шоашц деша дезилгІа, ялуька болх бе безьнга хьетадорга цаьр.

Доккхий хувшамаш хургда яхаьн, дуьнаьчх да тешараш а пийслора, доаьшача хана уж хургда яхарах. Уж санна бараш. Назране хиннча тІаьдар. Цар дуьнаьр Назране завод хьалъеча Дадохтийашдар хІаьлх кхесса кхера санна йовІаьлгг ийаш. Машинаш яр халькъа боахьма эгтара чоаьлаьнеГІа дакъа ца, из ечА ишин болх ца спеціалисташ ца хиича заводо болх бергбан, итташ шераш эш из болх бе йолаьлийначу гатара яхарах а пийслора. Хала хете а ларна юкъе пийслоре дийцаш а болаш хІамах дика кхеташ болх нах а.

Вай мехка мара кхічаьхьа кхоачашдулургІоаьла чоаьлаьне деккар — цар завод хьалъеча хьажжийна лаьттар. Назрановски «Электроинструмент» завод хьалъеча дакъа лаьцар вай мехкарча дукхача моттигашкарча болхлоша. Хьалъе болхнир из. Грозненски болхлоша. Назране бахача нахах ТІишлоьхой, кинобара курсаш ийаьшІьеькар пар. ДоаьрІаьна ГІишло. Хьалъеча ТІаьлоьмам лоаттабеш хилар Одессера, Ленинграда проектировщикашц, оборудованин ВІашшІйолаьш бар-Ростовера, Орджоникиьзе-ра монтажникашц. Технологически дакъьа проект оттийр Киевера, Минскера проектировщикашца, оборудованин дакъа ТІаьера Тулера, Пензера, Павлодарера, Краматорскера. Ельцера, вай мехкарча кхіча нах-ташц йолча городашкарца.

ЗоьмгІ бехкаГІа цІийбала бе-ваьш ГІулакх да нийсдалийтара оорІаГІа бахьан Назране баха нах-а. Дукха нах Ростовера, Выборгера, Ярославлера, Москвера, Краснодарера, кхіча городашкарча заводашка Іомабена машинашъеращ хиина, цІабалкар. Шоашта ваьжарашка дах новкъостал хІаьна а ТІеьра дийлан Назранера «Электроинструмент» заводе кхаььегаш баразиа.

Х.Кхоачашкхар дагаьлаьтар, 1962 шера болх бе йолаелар завод. Пхийтта ву лиьнах из продукции арахецІ. Цун перспективех дукхаьрІаьнгІ цхьаьна ахазеш дукхагІа арахецІ из из хІамз. Вай мехка ерриГа арахецача электроинструментех 20 процент совгІа эрцІ тІа заводе ТІьаьо. Вай мехка нахаьхьа моттиг корийоагІаргьыьн Назрановски машиннашъеращца кІийчьаьна машиннашца болх беш яьг боаьшан. Доаьзол арахьара 40 совгІа болча мехка дика йовзаш я тІа продукци. Дуьхьала йІслагІча пятилеткагІа 33 мехка дІаькхаьхьийтар тхо машиннаш.

ХІара шера итташ йолча дуьнен халькъашта кхьерча выставкашка даьхьа лоацаш хуьл завода продукци. Вай мехка а доаьзол арахьара мехкашка а дика йовзаш чоаьГІа доаттаьш я из. Ерриговсоюзни дуьнен хьажьаьта кхьерчаьнен выставкашка цхьа санна дукхааза а медалашца дипломаш тІийнаьл цунна.

Керттерадар да заводе баьшхдика специальисташ хьалхийна хиларг. ЦаІ-ех эзар болхлочох латтА завода коллектив районе меттел вай республикен ТІишлоьхой, берий бешамаш, тиьхаш. Из доррига ас деанаш бараш тахан кІеанна дийша бола маІе наьн кхаьнахи бар. ХІаьта заводе кхаььега дезарашц, цун участкашца кхаьдаш дезарашц а уж бар. Цу дукъьа шоашц деша дезилгІа, ялуька болх бе безьнга хьетадорга цаьр.

Доккхий хувшамаш хургда яхаьн, дуьнаьчх да тешараш а пийслора, доаьшача хана уж хургда яхарах. Уж санна бараш. Назране хиннча тІаьдар. Цар дуьнаьр Назране завод хьалъеча Дадохтийашдар хІаьлх кхесса кхера санна йовІаьлгг ийаш. Машиннаш яр халькъа боахьма эгтара чоаьлаьнеГІа дакъа ца, из ечА ишин болх ца спеціалисташ ца хиича заводо болх бергбан, итташ шераш эш из болх бе йолаьлийначу гатара яхарах а пийслора. Хала хете а ларна юкъе пийслоре дийцаш а болаш хІамах дика кхеташ болх нах а.

Вай мехка мара кхічаьхьа кхоачашдулургІоаьла чоаьлаьне деккар — цар завод хьалъеча хьажжийна лаьттар. Назрановски «Электроинструмент» завод хьалъеча дакъа лаьцар вай мехкарча дукхача моттигашкарча болхлоша. Хьалъе болхнир из. Грозненски болхлоша. Назране бахача нахах ТІишлоьхой, кинобара курсаш ийаьшІьеькар пар. ДоаьрІаьна ГІишло. Хьалъеча ТІаьлоьмам лоаттабеш хилар Одессера, Ленинграда проектировщикашц, оборудованин ВІашшІйолаьш бар-Ростовера, Орджоникиьзе-ра монтажникашц. Технологически дакъьа проект оттийр Киевера, Минскера проектировщикашца, оборудованин дакъа ТІаьера Тулера, Пензера, Павлодарера, Краматорскера. Ельцера, вай мехкарча кхіча нах-ташц йолча городашкарча.

ЗоьмгІ бехкаГІа цІийбала бе-ваьш ГІулакх да нийсдалийтара оорІаГІа бахьан Назране баха нах-а. Дукха нах Ростовера, Выборгера, Ярославлера, Москвера, Краснодарера, кхіча городашкарча заводашка Іомабена машиннашъеращ хиина, цІабалкар. Шоашта ваьжарашка даь новкъостал хІаьна а ТІеьра дийлан Назранера «Электроинструмент» заводе кхаььегаш баразиа.

Ухх тІехььарча шерашца Назрановски «Электроинструмент» завода колективо хьаьдаза социалистически яьх лелаьо Кьилбаседа » ХІирийн ОЗАТЭ, Грознерча «Электроприбор», Дагестанерча «Электромаш», Абхазски АССР «Сухумприбор» яхача заводий коллективашца. Цу ткъа завода кулгалхой, специалисташ, кІеж хьалхалаттархьара каст-каста ВІашшІ а белтаьлуш итогаш ю шоайн даьхача толамий, карагІ-дийлинариш де лерхІарашца дуьнц, дикагІйола опыт ДІаьюха йовзийт. Цу гІулакхашца тІа-тІа тоаьду якье яьннача предприятей коллективашца даьхьа кхаььегаш толамаш.

Тхо шиа нийсденнача дийнаьхьа гІоаьгІ Орджоникиьзе-ра ОЗАТЭ» яхача заводера викалаш хьаьвар «Электроинструмент» заводе.

СУРТА ТІА: (аьрдеьхьара аьттехьа) «Электроинструмент» завода директор А. Мальсагов, Орджоникиьзе-ра ОЗАТЭ завода парткома секретарь Т. Датдеев, «Электроинструмент» завода парткома секретарь Х. Местоев, ОЗАТЭ ВЛКСМ комитета секретарь К. Кадиев, профсоюза заькома председатель В. Метреевн, завода директор В. Петров дІаьхо де деаьрех дагаьдоаьлаш ба.

И. ПЛИЕВА сурт.

КЕРТЕ ЭТТАР КОММУНИСТАШ

Юхьхьаьца тхоьй заводе уххаза дІаьгІа болабабаб ас сий кхаьхьа гІа ишъ, уххаза ваьаьа Советски Эскаре гІулакх де, ингара ІІаьвча хиннаш станокий, прессий, автоматий наладчик волаш.

Цхьабакъда цун хьалъегІа тха яр санна йолча Ростоверча заводе Іомадаш хиннаш.

Балха вешача хьалхарчо кхьнгаьс дужха халоннаш нийсеьлар, план кхоачашьнцар пехо, хала дар керда продукци арахецІ хеплгІа карадерзаде. Цудухьа бехкхокхамегІ-ча участкашка хьожжийр коммунисташ-опытни говзаннчаш.

Шераш ДІаьхар, заводи нахи дегІаьхар, продукци арахецІ йолаелар дитейно-прессовя цех. ХІанз шиі задаеиш кхоачаш а ешъ ритмично болх беш я из. Уххаза кхаьегаш волчо ешъ бокхха тешам белар заводе коммунистий, шоай мугІаршка дІаийлар со.

1970 шера керда болх бе йолаелар № 43 йола цех, цига арахецІ йолаелар керда продукци. Коммунист хиларах тарра цига хьожжийр со. ХІанз уж цех кхаььегаш да башхо-дика говзаннчаш. Заводе коллективо ІІоагІа лоарХІаш сийлаеш ца цех-метте говзаш а дикагІа лоарХІаш йолча токарий бригадина керте латта коммунист Дзармонов Мурат, цех начальника заместитель Тутаев Шамсудин, кхаььегамхой депутатий Назрановски горсовета депутат, контрольий мастер Погорова Люба, кхьегаьаш.

Тха цехе кхаььегаш ва 15 коммунист. Цар боккха тешам а бенна цеха іохьхьаьнцарча партийни организацие секретаралла хержаш со. Шин бетта план 23 февралле кхоачашъергІа аьнна ІІаьвча хинна социалистически деккарашца толамца кхоачашдаьд. Соиа тха цехе болх беш я са сесат Залиат а. Заводо еннай тхоьй квартира. ХІаьта тха цхе бера аччА тоі паччахьаькІенО. Иштта болхлой воаьхо ешъ хиларах хьамсарча партенен правительственен чІоаГІа баркал оаІ аз.

Ухх тІехььарча диъ шера «Социалистически яьхь котаьлиар» яха йІа, «ЙислагІча пятилетка ударник» яха цаІ пхи сийлеш энак еннай соиа. Са кхьаьгаьма толамий болхха ваьа баьб. Октябр 60 шу дузяча деаьча пІеІна кхі а дикагІа толамаш доаьшар нажьаьвара дошу ду аз.

М. ДАУРБЕКОВ, № 43 йолча цеха слесарь-наладчик.

Дикагіа къахьегилга дІадех

Дагаьра даллан 1961 шу. Советски эскаре гІулакх даь а ваьнна цІаьнна «Электроинструмент» завода сборочни цеха балха ваьар со. Цу хана хьалъеш ваьа ящар из. ХІаьта хьалъеш ваьна ящар кьилгІаьгІ ГІулакхо-эмарий. Цудухьа дукткача хІкІчарца городе Выборге деша ваьхийтар со заводера.

Карарсайгір слесарь-сборщика говзал. Дуьхьашца арахийца «С-455» яха электроосвещалкаш хьаьчарца кхъаьегаш цІаьнна со, ноі доккхал а ду аз. Тоьаш бакъар азволе говзаннчаш, аз а со санна дийша баьвна цІаьбькъарца а шоай йоккха йолаелар опыт дІаьлуш хьалдеберга къона болхлой, хьаьхулар болхлой слесарь.

Юхььанца са хинна ученикаш бар Гиниева Мадина, Имагожева Дугурзан, ХІанз царех цаІ экспортни участке монтажница йолаш кхьаьегаш я, поллаьгІ-яр монтажникашца болх а бе слесарь - сборщица волаш я. ХІанз уж шакхье а дикагІйола производственнийаш хьехамаш лоарХІаш бе.

1968 шера сборочни цехе ВІашшІьеллар экспортни участок, цига дуьхьаьнца бригадиралленц цул ТІехььагІа экспортни участка мастерарлеш хьожжийр со.

Сийлахь-йоккхача Октябрьски революце 60 шу дизара хьаьхьегара КПСС Центральни Комитета соцмагІа чоаьГІа ракьа хинна ТІийнаьча тІа коллективо дика кхетадар дІаьхо ахь а дикагІа къахьега дезилгІа, ЦхьоалагІча феврале эхкаьнна ваьна довзоо дезьарча мехкашка продукци дІаяхьийтара хьалхарча кварната план. Цхьаьнца тайна рекламаш хьаьхьаьгІ продукци дика яьлаьна.

Са сесат Мамка а сонца цхьаьна участке кхьаьегаш я. Тхона заводо сийлаеш квартира. Денгара-денга берригча советски наьхха дар санна толлуш доагІа ухх вахар. Из дерригга тхона дерзар Сийлахь-боккха Октябрьба.

Б. НАЬЛЫГИЕВ, завода экспортни участка мастер, кхьаьегаш ветеран.

Аз доккхал ду

ГІалгІашца ихьана тха заводе кхаььегаш ду дукхача кхьаьеш бола нах. Шоай ціаьн дозаьлн санна лоарХІ цар завода цун коллективна. Масала, татараш-ца воаьа Мубаракшен Гадельшен уххаза кхьегаш бола дукха ха я. Предприяте дикагІчарех лоарХІаш да уж. Гадельша кхоачаш—Рашид токарь волаш Анвер слесарь волаш кхьегаш ба, хІаьта цун сесат АТС инженер я. Иштта хьаьгнний ихьан дезаьла болхлой династаи.

Шергара шерга низ болаш йоагІа завод, йоккхагІа хулаш латтг болхлой класс. 1965 шера 2,7 миллион сома маьха товарни продукци арахийцар тха заводе кхаььегаш хиннача 780 болхлоно. ХІаьта дІаьдаьна шера уххаза кхаььегаш вар 1360 болхло. ХІаьта соаьха цар арахийцар 13,2 миллион сома маьха продукци.

Цу шерашка предприяте коллективна кхаььегаша оьзарле 2,7-зза дегІаенай. Иттг шу хьалъа ХІара болхлочо шера хьаьеш хинна продукци 3550 сома маьха мара на хиннача, соаьха хІара болхлочо хьаййр 9700 сома маьха продукци.

Ухх тІехььарча итт шера заводе арахецІ йолаьлй керда воаьгІ тайпара продукци. Царех цхьаьнненна СССР ВДНХ бронзови медаль еннай, хІаьта цюлаГІчунна дуьнен хьажьаьта юкъеРча выставке диплом еннай. Из я «ИЭ-1031» яха электроосвещільни машина. Завода инженерно-технически болхлоша производствена юкъеЙолаьйир из. ХІанз тха коллективо дуьхьа хьаьо цу тайпара электросвещільни машинаш.

Дикка лахьбеннаб болхлой сахьетан, чІоагІеннаб царна юкъера интернациональни доттагІаЛ. Завод хьалъе йолаьлчул ТІехььагІа хьаьнна болча шоай кьонгашшен мехкарашцен уххаза кхаььегаш да итташ волча дуьнаьлаь.

Тоаьлуш латт заводе кхаььегашбарий ваьар а. Иттг шера тха заводера 154 дезаьла керда квартираш еннай. ХІанз сиздаь хьалдеш да болхлоша лаьрхІа дола 86 квартира йола цхьаьхьа ціа.

Тха предприяте болхлоша санна аз а чІоагІа доккхал ду тхоай заводах, цун коллективах.

А. АЛБОГАЧИЕВ, завода директора заместитель.

«ХІара балха денна—дикала Знак» яхача девизагІа ХІаьа а хьегаш шерра социалистически яьх йоаржаьвай «Электроинструмент» заводера бригадаша. Цу яьхе халданза хьаьлхалатташ я Яндиева Тухана Дугурхан керте латта сборщикий бригада. Массаза а керда-раш, дикагІйола методашн опыти шоай балха хьаьекъулхьаьш кхьаьегаш ба бригадера слесарьи-сборщикаш. Цудухьа денгара-денга дикагІа ухх цар доаха кхьаьегама толамаш. ДІадахача шера заланн хаьнал дикка хьаьхха кхоачашнир цар. ХІаьта шоаш кийчьаьчя продукцина яьхь цхьаьхьа тайпа брак ийаьсалийташ болхлоша. Ухх шера хьаьлхарча шин бетта заланн а дикка тІехьхоачашъьлй бригадо.

СУРТА ТІА: (аьрдеьхьара аьттехьа) бригадаьс кийчьаьна продукцера хьожжаш ба мастер Ф. Кодоевсан бригадир Д. Яндиевн.

И. ПЛИЕВА сурт.

Ираз дола вахар

СОНА хетачох сай вахар даьн дийзад аз «Электроинструмент» заводаца. Итт шу хьаьхха литейно-механически цете ученик волаш балха вера со.

ЦІаккха анилаш сона сай духьаьшка хинна хьехархо - хьехамча эрсе Долгов Александр. Цо ІІоаьхо со ЦІаьнна оаттаІаьш хьае, кхоалаГІча разряда фрезеровщик волаш кхаььега волаьелар. Нагахьа санна балхах ца кхеташ мотти нийсьаьчя ТІаьккхьаьта ТІаьвахь йоккхаГІа опыт йолча новкъосташка хоаттар ца хонш дар.

Денгара денга кІоаргаГІа йолаер новкъаье балха говзал. ЦІи-кхо шу доаллаьшка тІехьдика кхийттар сай балхах, эгтара лакъатІа йола балха яьхьаГІ. Из ешъ ціаьнна сона. Пхеприяте визза вола член а хинна дІаэттар со. Цу хана заводе хьаьхаш яр керда станкашца оборудованин. Цар тІа болх бе тоьаш бакъар специалисташ. Шишна-кхоккха говзал кораеерзе болаьелар со санна бараш. Аз а кораеерзайр токара, шлифовщика, строгальщика говзал. Кьонача болхлоштта из говзал ДІаІомае воаьелар со. Царех цаІ вар фрезеровщик Арчаков Назир, Хьаьлла са хинна ученик Цезов Кьурейш хІанз сона лалла дІа а этта хьаьхьаГІаш ва.

Тха берригча деззла боккха кхъ хулаш чакхъьлар дІаяхьийлаГІа пятилетка. Производстве башха-дика кхьаьегама толамаш даьхарх сона елар «За трудовое отличие» яха медаль «ЙислагІча пятилетка ударник» яха Сийлен знакаш. Сийлахь-йоккха Октябрьски революцин ялалдеьа мерзІарерг болхлоруш ЦІаккха дог дьаьа йиш кийй из сонна совгІат лургда аьвна. Сона, са дезаьла, са мехкя ираз деннар Сийлахь-боккха Октябрь ба.

Д. ОЗДОЕВ, ремонтно - механически цеха фрезеровщик, завода ветеран.

ЛЕРХІАР—КХОАЧАШХУЛ

Литейно - прессови цехе я со болх беш. ЕрриГча завода лоарХІаш болча цехех цаІ я из. Оаха кхьаьегарга хьежжа мара завода торо хургьыьн плани социалистически деккарашн кхоачашца. Из дика кхета а деш, хІара сахьатах, хІара минутах дІаэша пайда эташ хьынаре кхьаьегаш ба тха цеха болхлой.

ЦІаккха бинлургбаш сона эгтара хьалка сайна хьийла ваьа встеранаш Цолоев Идриси Даурбеков Мурсан. Са балха опыт йоацача хана доккха ГІо-новкъостал дора цар соца.

Шийна дикадар хІичА доаьлаш дац советски сагІа ГІулакх. Из деккарийла ва щий опыт, эшаш кхьаьчарна дІатела. Иштта аз а дІаьхийкар тхоай эГамагІчарна боккхаГІчар сайна хьаьхийкар. Масала, тха белгоьлгІ ВІашшІйолаьш. Цар тІа болх бе тоьаш бакъар специалисташ. Шишна-кхоккха говзал кораеерзе болаьелар со санна бараш. Аз а кораеерзайр токара, шлифовщика, строгальщика говзал. Кьонача болхлоштта из говзал ДІаІомае воаьелар со. Царех цаІ вар фрезеровщик Арчаков Назир, Хьаьлла са хинна ученик Цезов Кьурейш хІанз сона лалла дІа а этта хьаьхьаГІаш ва.

Тха берригча деззла боккха кхъ хулаш чакхъьлар дІаяхьийлаГІа пятилетка. Производстве башха-дика кхьаьегама толамаш даьхарх сона елар «За трудовое отличие» яха медаль «ЙислагІча пятилетка ударник» яха Сийлен знакаш. Сийлахь-йоккха Октябрьски революцин ялалдеьа мерзІарерг болхлоруш ЦІаккха дог дьаьа йиш кийй из сонна совгІат лургда аьвна. Сона, са дезаьла, са мехкя ираз деннар Сийлахь-боккха Октябрь ба.

Д. ОЗДОЕВ, ремонтно - механически цеха фрезеровщик, завода ветеран.

Арзаева продукци дукхаГІа, дикагІа, дІадодар кІеанна ІІоийн хилийтара тІаГІорта хьовсан доаттабеш да Назрановски «Электроинструмент» завода болхлой. Цу лоарХІаМерча балха тІа хьинаре дакъа лоацаш ОТК контролера Барханоева Хьаваси Пугоева Мовлатханен. Механически цехерча болхлоша кийчьаьна продукцех цхьаьнна ТІаьнна брак ийаьсалийташ цар. Нагахьа брак йолаш продукци кийслойн из хьаьхьуьнга тоаьс юха дІаьлу.

СУРТА ТІА: болхлочо кийчьаьна оатхаьлнка хьожжаш ба контролераш Х. Барханоевах М. Пугоевах (аьрдеьхьара аьттехьа: шоллагІен кхоалагІен латтаьраш).

И. ПЛИЕВА сурт.

НАЬНА НАЬКЪАГІА

Цхьаьнаьлолча бахьанашца нийслу духхьашца кхъьегаш волалуьга саго моллагІйола балха говзал еза а яле кагІаьнна а я хьаьлара яр цо юташ а йола моттигаш. Иштта нийсеьлар Аушева Лидийна а. Сийлахь-боккха Дай-мехка тІом цо. Цига ХІамаш тегача ателье балха яхар из. Цхьабакъда цунца дог ДІаГІьш яьар. ЦуІ ТІехьаГІа город Кустанаерча заводе сборщицалла кхьаьега йолаелар Лида. Дика производственнийа хиларах тарра духха юкъ ялалелла бегІаьлаьр из.

Ше Наьсаре ЦІакхаьчча Лидийна хайра «Электроинструмент» яха завод хьалъеш ГІаттаьра. Цу хана цун ціхьаьйола цехаш мара болх бе йолаенна яьар. Мичаьхьа балха ГІорьгьа со яхаш духха уйла яьзер по. Цига балха ДІаьтар. Ученина йолаш сборщица болх Іомабеш хилар Лида.

Шийна духхьашца болх хьехаш хинна сборщикаш Абрамова Валентинан Шевченко Галинан дагаьрьалаш Лидийна.

— Дика дагадоаГІа сона, — йоах Аушева Мухьмада Лидас, — эгтара хьаьхха электроспрямлялЬ-ргор со ВІашшІйолаьш этта. Дика йовзаьцар электрооборудованн, тох тохар кхерар. Цига а новкъостал дир сона сай хиннача хьеламаша.

Духха ха хІаьхьаьа — сменни нормаш дикка ТІехьхоачаш а еш, нормаГІа ворхІ мотор ВІашшІйолаьа белаьча нІс-нІт мотор ВІашшІйоллаш кхьаьега йолаелар Лидийна.

Ше карахььа болх хІоагІа говзара деша дезилгІа дика кхетадора Лидас. Цудухьа дийлаьа болх а беш, сайрийнарча школе деша яхар. Балхах дика кхеташ кхьаьегам ВІашшІйолбаккха ховшш хиларах бригадина кулгалде хьожжийр из сборочни цеха кулгалхоша. Цу тІехьаГІа дикка тоаьелар бригада болх. Цунна ГІалгІашца ІІоагІа кулгалхоша. Сборочни цеха мастерала хьожжийр Лидийна. Цу балхах ше лоарХІа ца йлар кхерар. Хаьа хиларах балхах бІуьйсаьхьте шоай декхарашн толамца кхоачашцеш хьаьбоайта уж.

Цхьа хІама да оаха доккхал деш. Из фуд аьлча, тха цехе кхьаьегаш я Нохч-ГІалгІай АССР Лаккхьаьрча Совета депутат Дахкильгова Лемка. Тха мехкарашта ІаІармате наькъайлол Лемка. Цудухьа тхо иш, хьинарг ваьнна ІІоагІа. Лемка нийсдала ГІерташ. Тхох хІаьрарг декхарийла ва цул тІехььа ца виса. Со се тІехььа ца ІІиса лерхІаш а я. Шеко ящ из из кхоачашдергхилярах.

Т. САГОВА, литейно - прессови цеха сверловщица.

Цхьаьнаьлолча бахьанашца нийслу духхьашца кхъьегаш волалуьга саго моллагІйола балха говзал еза а яле кагІаьнна а я хьаьлара яр цо юташ а йола моттигаш. Иштта нийсеьлар Аушева Лидийна а. Сийлахь-боккха Дай-мехка тІом цо. Цига ХІамаш тегача ателье балха яхар из. Цхьабакъда цунца дог ДІаГІьш яьар. ЦуІ ТІехьаГІа город Кустанаерча заводе сборщицалла кхьаьега йолаелар Лида. Дика производственнийа хиларах тарра духха юкъ ялалелла бегІаьлаьр из.

Ше карахььа болх ІоагІа говзара деша дезилгІа дика кхетадора Лидас. Цудухьа дийлаьа болх а беш, сайрийнарча школе деша яхар. Балхах дика кхеташ кхьаьегам ВІашшІйолбаккха ховшш хиларах бригадина кулгалде хьожжийр из сборочни цеха кулгалхоша. Цу тІехьаГІа дикка тоаьелар бригада болх. Цунна ГІалгІашца ІІоагІа кулгалхоша. Сборочни цеха мастерала хьожжийр Лидийна. Цу балхах ше лоарХІа ца йлар кхерар. Хаьа хиларах балхах бІуьйсаьхьте шоай декхарашн толамца кхоачашцеш хьаьбоайта уж.

Цхьа хІама да оаха доккхал деш. Из фуд аьлча, тха цехе кхьаьегаш я Нохч-ГІалгІай АССР Лаккхьаьрча Совета депутат Дахкильгова Лемка. Тха мехкарашта ІаІармате наькъайлол Лемка. Цудухьа тхо иш, хьинарг ваьнна ІІоагІа. Лемка нийсдала ГІерташ. Тхох хІаьрарг декхарийла ва цул тІехььа ца виса. Со се тІехььа ца ІІиса лерхІаш а я. Шеко ящ из из кхоачашдергхилярах.

Т. САГОВА, литейно - прессови цеха сверловщица.

Лида я. Цох боккха тешам беннаб завода коммунистий, берригча болхлой. Из хержай КПСС Назрановски райкома членалла. Нохч-ГІалгІай АССР Лаккхьаьрча Совета депутатала. Уж общественни балхах ціенен дизаин кхоачашду цо.

Грозненски мехкадаьта института экономически факультет чаьх а яьккха шоай нана волча. Цунна ваьа экономически отделе болх беш я цун йоІ Лариса, шоллагІйола Марем сборщица я.

ВІаьлен сий доаьлин ДІаьлий кхьаьегама ниьх хиларе тешал дер да цунна тІийнна дуьхьа совгІаташ. Цун ваььхьа тІа лелаш я Ленинскийн медаль, Кьаьегарна Сийлен шоллагІен степена орден, «ЙислагІча пятилетка ударник» яха сийлен Знак, иштта кхы дуьхьа совгІаташ а тІийнаш цунна. Цар ше дуьхьа кхоачашца хІаманн декхарийла елга хьеге а ехаьн кхы а шиі тІеьнар айдь кьаьегаш я Лида уьхь юьнлеййн шера.

А. САГОВ, тха соб. корр.

«КЪАХЬЕГАМА ВЕТЕРАН» ЯХА МЕДАЛЬ КЪАХЬЕГАМХОШТА ЯЛАРАХ ДОЛА

Нохч-ГІалгІай АССР Лакхехьарча Совета Президиума Указ

1974 шера 18 январерча СССР Лакхехьарча Совета Президиума Указаца хьежжа дукхахьа цІена къахьегарахи кьаргІадаьлларна къахьегана гІуллакхий хан бакъо ду СССР Лакхехьарча Совета Президиума цІерагІа «Къахьегама ветеран» яха медаль лойла.

ЗАВОДСКОЙ РАЙОНЕ ГІОЛЛА

«Чечингесльстрой» трести механизаце управление гІоллаца:

Грабор Леонид Николаевича —слесарь.
Иванов Алексей Тимофеевича—столяра.
Сороко Ефросинья Яковлевна—кочегара.
Кабацкий Михаил Алексеевича—механик хиннарча.
Самойленко Николай Афанасьевича — слесарь.
Хремли Константин Ильича —фрезеровщика.

«Дагсельэлектростройстрой» треста № 66 болча механоаце гІоллаца:

Галикберов Захар Низамовича — электрослесарь.
Коровин Александр Алексеевича — автослесарий бригадира.

«Грознефтехимремонтстрой» треста СМУ-6 гІоллаца:

Мамошин Иван Ильича — дьалта оаХкачоа.

Нохч-ГІалгІай АССР МЖКХ ремстройтреста автотранспортни предприяте гІоллаца:

Чекусов Петр Федоровича — автослесарий бригадира.
Красников Яков Ивановича —ПТО начальника.

«Чечингстройтранс» производственни автотранспортни объединене гІоллаца:

Саенко Павел Федоровича — автоэлектрика.
Козедуб Федор Петровича — шофера.
Петросян Арсен Давидовича —шофера.
Дементьев Михаил Петровича—шофера.

Заводской РОВД-ерча ведомстве йоацача охрана отделе гІоллаца:

Мержоева Раиса Александровнаца—хьхочоа.
Воеводин Иван Михайловича—хьхочоа.
Евгенова Анна Ивановнаца —хьхочоа.
Погойдаев Павел Ивановича—хьхочоа.
Метусова Елена Ивановнаца —хьхочоа.

«Грознефтеоргсинтез» яхача производственни объединене ВОХР вІашагІехьиттача отряде гІоллаца:

Воронин Георгий Тимофеевича — стрелока.
Вейс Николай Ивановича — стрелока.
Тищенко Павел Архиповича —команда начальника.
Караиов Михаил Александровича — команда начальника.
Казанин Иван Дмитриевича — отряда начальника.

№ 1 болча школа-интернате гІоллаца:

Беркинский Петр Степановича—пенсионера.
Гладкова Прасковья Александровна — пенсионеркаца.

№ 9 болча болх беш болча кагирхой юкъерча школе гІоллаца:

Камакин Владимир Михайловича — школа директор хиннаоа.

г. Грознерча № 9 болча профтехучилище гІоллаца:

Шапошников Иван Евдокимовича — инструментальщика.
Пицкелаури Михаил Александровича — училища директора.

№ 2 болча берий музыкальни школе гІоллаца:

Абраменко Владимир Ивановича — хьехархочоа.

«Черноозуб» Къилбаседа-Кавказки зональни управление гІоллаца:

Илюхин Георгий Ивановича — управление начальникна заместитела.
Яншуевна Ольга Яковлевна — отдела начальника заместитела.

В. И. Ленина цІерагІча ДК гІоллаца:

Дородонова Екатерина Прокофьевнаца — библиотека заведующена.
Абрумян Элеонора Амаяковнаца — барахьаш доахарен тегарен курсий преподавателе.

ЛЕНИНСКИ РАЙОНЕ ГІОЛЛА

«Красный молот» яхача машиностроительна грозненски заводе гІоллаца:

Афонин Сергей Степановича —сгрогощика.
Бабенко Никита Кузьмича — слесаря.
Барабашева Мария Николаевнаца — крана машиниста.
Бартенев Владимир Александровича — слесаря.
Баиаев Николай Абдулаевича—обрубщика.
Бехтер Яков Григорьевича—кузнеца.
Бехлер Ольга Ивановнаца — машиниста.

(Пистедоалар, Доллалур № 24 «Сердало» тІа).

Бехтиноров Ульмас Шурафудиновича — кузнеца.
Богданова Мария Ивановнаца — контролера.
Богданов Павел Семеновича —кузнеца.
Болтушкин Сергей Афанасьевича — фрезеровщика.
Вальков Михаил Дмитриевича—чистильщика.
Вилкова Татьяна Даниловнаца — монтера.
Гашин Андрей Андреевича —кузнеца гІонача.
Гладченко Владимир Сергеевича — мастера.
Глухов Василий Ивановича —обрубщика.
Григорьян Саркисджан Товсоновича — термиста.
Гуров Павел Ивановича — вижнер-диспетчера.
Данилова Анна Ефимовнаца —стрелока.
Дороднева Антонина Михайловнаца — машиниста.
Дробышев Василий Иосифовича — строповщика.
Двойников Михаил Васильевича—токара.
Зимин Михаил Петровича—мастера.
Залатин Израиль Иосифовича — комплектовщика.
Игнатов Александр Васильевича — слесара.
Кольской Владимир Григорьевича — мастера.
Карилова Анна Ивановнаца —земледелца.
Кошкин Леонтий Леонтьевича—штукатура.
Кнуров Григорий Митрофановича — токара.
Коригина Ирина Савельевнаца — крана машиниста.
Корольков Георгий Ивановича — обрубщика.
Кузьмин Владимир Ивановича—термиста.
Кулебякин Георгий Николаевича—фрезеровщика.
Ладыгина Мария Борисовнаца — сверловщицана.
Лимонников Александр Сергеевича—мастера.
Литвин Иван Кузьмича — ГО штаба вокхкагІаолча техника.
Литвинов Николай Яковлевича—мастера.
Лауда Асхархан Магометовнаца—шклочоа, заместитела.
Мархель Петр Кузьмича — вокхкагІаолча тІахьожамна мастера.
Медведев Владимир Константиновича — кузнеца.
Мелихов Илья Яковлевича— болхлочоа.
Панфилова Надежда Андреевнаца—болхлочоа.
Пилещенко Антонина Павловнаца—техника.
Подлужный Алексей Павловича — вокхкагІаолча мастера.
Разакова Нина Николаевнаца—варга машиниста.
Савченко Иван Ивановича—слесаря.
Садыков Яков Борисовича—вокхкагІаолча инженера-технолога.
Симоненко Александр Сергеевича—мастера.
Сарыников Петр Константиновича — вокхкагІаолча инженера-нормировщика.
Стебликий Гаврил Сергеевича—болхлочоа.
Сулименко Лидия Арсеньевнаца—болхлочоа.
Сумин Николай Ильича — пресса машиниста.
Сыроев Иван Анатольевича —кузнеца.
Тютин Петр Алексеевича — слесаря.
Файзуллова Магинора Андреевнаца — контролера.
Фикогенова Христина Никитовнаца — машиниствана.
Хабибулина Ханифа Нигматуловнаца — болкаш дІаяийдечоа.
Хирнов Николай Павловича —слесаря.

«Черноозуб» Къилбаседа-Кавказки зональни управление гІоллаца:

Илюхин Георгий Ивановича — управление начальникна заместитела.
Яншуевна Ольга Яковлевнаца — отдела начальника заместитела.

В. И. Ленина цІерагІча ДК гІоллаца:

Дородонова Екатерина Прокофьевнаца — библиотека заведующена.
Абрумян Элеонора Амаяковнаца — барахьаш доахарен тегарен курсий преподавателе.

ЛЕНИНСКИ РАЙОНЕ ГІОЛЛА

«Красный молот» яхача машиностроительна грозненски заводе гІоллаца:

Афонин Сергей Степановича —сгрогощика.
Бабенко Никита Кузьмича — слесаря.
Барабашева Мария Николаевнаца — крана машиниста.
Бартенев Владимир Александровича — слесаря.
Баиаев Николай Абдулаевича—обрубщика.
Бехтер Яков Григорьевича—кузнеца.
Бехлер Ольга Ивановнаца — машиниста.

Малкуш Мария Арутюновнаца—вокхкагІаолча контролера.
Погосова Анна Гайковнаца —болхлочоа.
Хомяков Леонид Борисовича—артиста.

Республикански самодеятелне гІоллаца:

Каратецкий Александр Сергеевича — группа заведующена.
Тарасиов Николай Михайловича — рентген-лаборанта.
Щетинина Анна Николаевнаца—дератизатора.

Къахьегамхой депутатий Грозненски городской Совета исполкоме гІоллаца:

Минаев Петр Ивановича — Іалам доредаца общества республикански отделене председателе заместитела.

«Грознефть» объединене бурувтохара балхий управлене гІоллаца:

Иванов Александр Ивановича —слесара.

Хьехархой говзал лаккхайоккхача институте гІоллаца:

Демушкин Николай Георгиевича — методиста.

Госстраха управлене гІоллаца:

Левченко Сергей Никифоровича — юристконсульта.

«Грознефть» производственни объединене нормативно-токкамий станце гІоллаца:

Егоров Петр Семеновича — вокхкагІаолча инженера.
Ковалева Нина Николаевнаца — вокхкагІаолча инженера.

«Грознефть» объединене бувзама конторе гІоллаца:

Верясименко Нина Михайловнаца — телефонистканца.
Муха Дмитрий Васильевича —токара.
Слекотин Евгений Петровича —мастера.
Федоров Иван Васильевича электромеханика.

«Россбалкаделе» Нохч-ГІалгІай конторе гІоллаца:

Дзортова Елизавета Юнусовнаца—кладовщика.
Казалиев Саид Казалиевича —управляющий заместителя.
Несерхоева Изана — болхлочоа.
Чиркова Прасковья Евдокимовнаца — хьхочоа.

Нохч-ГІалгІай облсовнарофе гІоллаца:

Кононова Вера Ивановнаца —лора.
Синьковский Анатолий Петровича — керттерча технически инспектора.
Ткачева Людмила Ивановнаца — культурани физкультурни балхий отдела заведующена.

«Родина» яхача сомийбаьнадаарий совхозе гІоллаца:

Литвинов Гаврил Яковлевича—болхлочоа.

Нохч-ГІалгІай республикански музыкальни училище гІоллаца:

Миллер Ирина Филипповнаца—преподавателе.

№ 1 болча домоуправлене гІоллаца:

Викоградов Анатолий Степановича — слесара.
Дериглазова София Андреевнаца — болхлочоа.
Зайкова Татьяна Степановнаца — болхлочоа.
Круглова Прасковья Терентьевнаца — болхлочоа.
Наврузова Елена Ивановнаца—болхлочоа.
Плохих Пелагея Васильевнаца—штукатура.
Сумин Николай Андреевича —слесара.
Шумкова Валентина Ивановнаца—болхлочоа.

Электрически сетей Грозненски предприяте гІоллаца:

Чистер Михаил Беньяминовича — директора заместитела.

Нохч-ГІалгІай республикански потребсоюзе гІоллаца:

Халуцкая Туган Эльмурзаевнаца—пенсионера.

«Чечингбытхимпрод» яхача производственни объединене гІоллаца:

Шаулов Яков Николаевича—часовщика.

Грозненски мехкадьта институте гІоллаца:

Гончаренко Александр Ивановича—мастера.
Дьяченко Петр Федоровича —маляра.

«Чечингтелерадиобытехника» яхача объединене гІоллаца:

Благовестная Клавдия Васильевнаца — вокхкагІаолча бухгалтера.
Кречнев Григорий Антоновича—радиомеханика.

Промышленни доацача гІулакхий Грозненски конторе гІоллаца:

Ахматова Галина Антоновнаца — швейцара.
Васильчиков Иван Николаевича—швейцара.

Золотарева Мария Зотовнаца—кассира.
Исканов Катана — швейцара.
Маашев Баудин Маашевича—контора заведущена.
Панченкина Тамара Трофимовнаца — швейцара.

СТАРОПРОМЫСЛОВСКИ РАЙОНЕ ГІОЛЛА:

Нохч-ГІалгІай АССР социальни Іалашон министерства пенсеми пособеин яьлеи а дІателаш а йолча центре гІоллаца:

Ерешенко Вера Филипповнаца — кадрий вокхкагІаолча инспектора.
Подлужный Дмитрий Федоровича—экономиста.

«Старогрознефть» мехкадьттехи гази йоккхчаха управлене гІоллаца:

Ахмедзянова Марьямбика Галяудиновнаца — оператора.
Бабуков Владимир Георгиевича — керттерча инженера.
Быстров Василий Трофимовича—оператора.
Боголепова Мария Захаровнаца — насосни станце машиниста.
Борисова Анна Васильевнаца — къахьегаман алапештех нормировани яра йолча инженера.
Грезнова Мария Дмитриевнаца—кочегара.
Гладкова Любовь Степановнаца—машиниста.
Дронов Иван Ефремовича — оператора.
Дунчайтес Владимир Ивановича—токара.
Донскова Людмила Кириловнаца—кочегара.
Емельянов Петр Трофимовича—оператора.
Ильинская Тамара Ивановнаца—№ 1 болча районни инженерно-техникически служба начальника заместитела.
Костыря Ольга Ивановнаца —лаборантканца.
Клеинна Таисия Сергеевнаца — товарни оператора.
Костыря Василий Илларионовича — оператора.
Лядов Виктор Ивановича — начальника ГІишлона волча заместитела.
Мурыкина Мария Васильевнаца—оператора.
Пронина Александра Алексеевнаца—кочегара.
Саламатина Анна Андреевнаца — кочегара.
Сандатова Анастасия Тихоновнаца — оператора.
Тологлаева Тамара Дмитриевнаца — экономиста.
Фролов Александр Фролович—слесаря.
Щербаков Павел Яковлевича —слесаря.

Политехнически техникуме гІоллаца:

Нехаева Мария Григорьевнаца — преподавателе.

ОКТЯБРЬСКИ РАЙОНЕ ГІОЛЛА:

Мехкадьтта промышленноста министерства «СевКавНИПИнефть» Къилбаседа-Кавказки паччахьалхех Іилма-тохкамен проектни институте гІоллаца:

Баткова Вера Васильевнаца —вокхкагІаолча инженера.
Бабуринская Екатерина Ивановнаца—инженера.
Гантамиров Юсун Султановича—группа кулгалхочоа.
Жемчанин Моисей Христофоровича — болхлочоа.
Миценко Георгий Николаевича—слесаря.

«Грозгипроцельхозстрой» проектни институте гІоллаца:

Галков Иван Александровича —вокхкагІаолча инженера.
Кулалиев Николай Васильевича — отдела начальника.

«Грознефть» яхача объединене технологически транспорта Октябрьски управлене гІоллаца:

Андрюшкин Яков Диевича—шофера.
Абубакаров Махьмада — болхлочоа.
Голонко Иван Арсеньевича —болхлочоа.
Горлов Андрей Трофимовича — тракториста.
Галимов Гумар Нафиковича —каменщика.
Донсков Ефим Максимовича —плотника.
Захарова Нина Лукьяновнаца—кадрай инженера.
Крыволапов Николай Федоровича—тракториста.
Куртыбайлиз Александр Андреевича — болхлочоа.
Нарадько Иван Никифоровича—шофера.
Подлесный Алексей Антоновича—тракториста.
Рожков Иван Васильевича—шофера.
Салкова Ольга Кирилловнаца—болхлочоа.
Семенкин Георгий Васильевича — слесаря,

Грозненски электромеханически заводе гІоллаца:

Копылов Сергей Федоровича — кадрай вокхкагІаолча инспектора.
Литвиненко Николай Савельевича — электросварщика.
Рек Иосиф Эдуардовича — фрезеровщика.

Нохч-ГІалгІай АССР Лакхехьарча Совета Президиума председатель Х. БОКОВ.
Нохч-ГІалгІай АССР Лакхехьарча Совета Президиума секретарь Н. ПРАВЕНЬКИЙ.
г. Грозный, 9 февраль 1977 ш.

ТІемеи къахьегамеи ветеран

Бирсача 1942-ча шера, юкъера школа йІстехьхкачул тІехьагІа, Коминтерна цІерагІча Грозненски ТЭШ-е (Іаьна ВІашагІехьачча Грозненски ТЭШ-а № 1 йолча электростанце) электромонтера ученикалла болх беш ши бутт а баьккхІа, тІехьхерга ца хьежаш, ши ораза а хІинна фронте вахар Розанов Дмитрий. Из хиннав 5-ча гвардейски десантни бригадина пулеметни отделене компанийчо-Панченкина Тамара Трофимовнаца — швейцара.

Ши зтгара хьалхара совгІат — «За отвагу» яха медаль — юхьхьаьнна шиг тІема майрах тойтачо Ишерски станцина юхье даьккхад цо. Цул тІехьаьгІа Орджоникидзена тІаІоаьгІа наьккъаш лорадеш тІоо баьб, хьаьнна хинназ, тоаргІачаьнна иллаш, юха а фронте вахар.

Эскара гвардейски минометни довской операциени группина а воьллаш, разведчик Розанов Керченски проливах чаккхьаьнан, Керчи Феодосии мукъаьвоккхьаьн хинназ. Крым хьалаьккхачул тІехьаьгІа шоллагІа къаьстгача Польски гвардейски дивизиена а воллаш ШоллагІча Белоруссии фронта тІемо наьккъаьнна тІаІоаьгІа чаккхьаьнна яйІаьв цун.

Кьоначчаьнан майрах тойтарах вай мехкачочоа Д. Дзаньнова «Майрачар зезарт» яха польски орден елинай.

Эскарера тІулаьхх даь а ваьнна маьршача къахьегаьнг юхьаьвенав Розанов Дмитрий. ХІаьгІткъо шу даьннад вай республика энергетика фламаиг — «Грозэнерго» № 2 йолча теплоэлектроцентраьлг юхьаькга даьккха ХІама доацаш цо хьехьа. Дукхаьха шерашка кхетаме кулгалаьлла цо электрически ца сменаьца, ХІаьгІ а ца цу цехе мастераьлла болх беш ва Сайлахь-боккхаьа Дай-мехка тІема ветеран Д. Розанов. ДуттаргІ совгІаташ толарна болх дайаьбаьхаб тІемеи къахьегаьнгера ветеранго дукхаьчо шерашка бо болх. ХІаьхьа хьаьхха хиннча саьлтео Д. Розановна кулгалаьлла коллективо а тоьъл доккха даькъа дьдьлад ДІадахьча шера шоллагІча квартале лелаьлла Ерригозонго техникически службе хьехьо. Цун итогаш йича ТЭЦ-2 коллективна СССР энергетикан электрификацен Министерстве а электростанцийн электротехнически промышленностен боллгІ профсоюзна ЦК-не а шоллагІа иоттигІ ахчан премии хьожайер.

Х. СУРУДЖАНЦ.

Хьехархо

Кхоаьлагіа шу да Волкова Светлана Ивановна Кучуродевски № 2 йолча юкъерча школе математика хьехаш йоІа.

Дикка кайтІаьо хьехархочо шиг урокашц, бераша дика кхетам луш хул ца, аттта кхетартголлаш хьех цо керда тема.

8-ча «А» классе ю кулгалъхо йоІа шоллагІа шу да. Дуьхо болх бу до бераша дикагІа дешаргдолаш. Хьаьха ши саг вар цу классе тІехдика дешаш, ДІаьта ХІаьн моргІ ца. Дика лелабу Светлана Ивановнас дешарга-кхетама болх. Хіара кІира. Классан собраин хул дешаргдой, цига цунна зар дешарах, дисциплинах, ншитта кхы-дола дешаш. Айхха бувзамаш доаьдаш даш, цхьана даьхьха, Советски правительства Финляндин шиг лоІаме паччахьалкхе йоІаьна 1917 шера бакъдаь хьаьлаьца дола «Тешам» яха советско-финландски фильм тхо мехка толаме чаккдаьлар.

ХІанз «Финляндин — Советски Союз» яхача общества мугІаратта юкъе 300 ваьр гаргІа саг ва. Укх юбилейни шера финляндско-советски доттаГІала гІулакха, мишара гІулакха хьаьа а ца ю. Укх юбилейни шера керда чаен юкъеоа лерхІоаха.

Оаха деча гІулдаьха керттерча аспектех цаІ — Советски Союзах, социальни-политически общества ваханах болх бакъ хоам шерра ДІаБоаркабара поньхьастал дар а хІаьта ншитта антисоветиша молодІгІв гІулакхашта духьала хьиннарх кьонсам лоаттабар а.

ХІанз доттаГІала хьаьжьеш кьамаь дараь доаьаш даи гІулакх, из лорадеш даеш контакташ деГІаьхьувла, цхьана гІулаьхкаш леладаре керда торонаш лаха ела. Тхо из де ГІерг: мехкарча хІьчча организацина цхьана специализированни кІираш, семинараш, симпозиумаш чаккхьоьх оаха. ХІаьта укх юбилейни шера а хургьеш уж кІезнга: советски документальни фильмий КІира, советски литературе денош, «ХІанзарча обществера дезаьн бераш» яха темах лаьца семинар, дукхха кхиирш.

Къаьстта хьоалле йоаГІа «Финляндин — СССР» яхаьн общества советски финляндски организацешца цхьана уттаеш йоІа выставка. В. И. Ленина хетаьв я из. Из вІаьмаГІъехьараш: советски оагІонгІаьхьара — Москвера В. И. Ленина музейн СССР культура Министерствон, Фински оагІонгІаьхьара — доттаГІала Обществон Тамперера В. И. Ленина Музейн. Выставка бІаргагурьга Хельсинкин Тамперен баьхча наха.

Юбилейни шера кхиича организацешца цхьана общества арахецарда «ССР: финний хаттаршта жоп ло оаха», «Советски Союз — финнашта бІарга ма-гарра» яха книжкаш. ДІаьхо арахецаш я Советски Союза захара тайп-тайпарча оагІонийн из деГІаьра перспективаш хьаьхьеьх а ца шийтта бронюрах лаття сера. ХІаьта лоацца аьчча, 1977 шера еррига мероприятеш — традиционни доттаГІала Дношо (укх шера центральни Финлиндас, город Юваскюле чаккдоаьх уж) доттаГІала месчиник, профсоюзий доттаГІала КІира, кагирхой ВашагІехьтар — шин юбилейна ювзаенна хьрьв. Цудухьа тхо дог тийна да, лоарХІамеча политически событех дІаза доаьдеш ер шу финский советски хІалкъашта юкъера доттаГІала, цхьана леладу гІулаьхкаш вІаьн кхетеладаре дІаьхо «ГІоаГІдаларга белгалдардогаьх.

(АПН)

Хельсинки.

Доаьзол дехьара

ГДР. Республика промышленни предприятей коллективна пятилетка шоллагІча шера заданеш толаме яхоачаьнгара тІехьа социалистически яьй йоаржаьнаьІ. Керда, доккхагІдоаьл дестарашц тІа я эцаш, шоай хьинаре къахьегам цар хетабу Сайлахь-боккхаьа Октября 60 шу дизаре.

СУРТА ТІА: «ГИЗЛГ» яхача литейни оборудование лейцигски-ски комбината цеьх. Цун йоккхий формовочни машинаш Советски Союзе хьаьхийт. Проекташ дукхаьГІа арахецара йолча планаш тІа белгалдаь да советски коллегашца цхьана электроустановкаш ДІахо деГІайолаьрни арганьна тоьхиг.

АДН ТАСС сурт.

АПН ИНТЕРВЬЮ

ШИН ЮБИЛЕЙ ШУ

1977 шу — Советски Союза а Финляндена а къаьстта шу да: Сайлахь-боккхаьа Октябрьски Социалистически революце 60 шу а Финляндин кхиичарех тийна хІама доацаш яха 60 шу а дуз. «Финляндин — Советски Союз» яхача общества ю Финляндин — Советски Союзе» яхача общества юьйлейни шера а хургьеш ГІеІзнга: советски документальни фильм «ХІанзарча обществера дезаьн бераш» яхача темах лаьца семинар, дукхха кхиирш.

Къаьстта хьоалле йоаГІа «Финляндин — СССР» яхаьн общества советски финляндски организацешца цхьана уттаеш йоІа выставка. В. И. Ленина хетаьв я из. Из вІаьмаГІъехьараш: советски оагІонгІаьхьара — Москвера В. И. Ленина музейн СССР культура Министерствон, Фински оагІонгІаьхьара — доттаГІала Обществон Тамперера В. И. Ленина Музейн. Выставка бІаргагурьга Хельсинкин Тамперен баьхча наха.

Юбилейни шера кхиича организацешца цхьана общества арахецарда «ССР: финний хаттаршта жоп ло оаха», «Советски Союз — финнашта бІарга ма-гарра» яха книжкаш. ДІаьхо арахецаш я Советски Союза захара тайп-тайпарча оагІонийн из деГІаьра перспективаш хьаьхьеьх а ца шийтта бронюрах лаття сера. ХІаьта лоацца аьчча, 1977 шера еррига мероприятеш — традиционни доттаГІала Дношо (укх шера центральни Финлиндас, город Юваскюле чаккдоаьх уж) доттаГІала месчиник, профсоюзий доттаГІала КІира, кагирхой ВашагІехьтар — шин юбилейна ювзаенна хьрьв. Цудухьа тхо дог тийна да, лоарХІамеча политически событех дІаза доаьдеш ер шу финский советски хІалкъашта юкъера доттаГІала, цхьана леладу гІулаьхкаш вІаьн кхетеладаре дІаьхо «ГІоаГІдаларга белгалдардогаьх.

Э. ЧЕПОРОВ, АПН соб. корр.

Дублин — Лондон.

«БЕЛАРУСЬ» — ИРЛАНДЕ ХХАШКА

Дублине йоаГІа наьхьа гаьна йоацаш ВІаргаьйна «Беларусь» яха из, из, трактор. ХІанз мехка эшача массехь бІаьнех цаІ. Ирландерча СССР-посольства торгони советщика Лев Красильникова йоахар сога, «СССР-е хьаьвА» яха марха тІаІатта машиннаш тІоаГІа доатташ я уггаза. ДІахо аьлар цо: «Ц у тоарагІ ч у детта доагор Советски Союзера дена даш алга а аллаш.

ШоллагІча ДІаьхьа Дублин-ски ирландски-советски резервуар. бІаргаьйтар сона, даьлла хьаьлчи даттар хьы цхьаьхьа цаІ а. Уггаза доагІа «ТодаьсІ» яхаьн ирландски фирмо Советски Союзера йаьдеш дола мехьдаьтта. Цунна керте даттА Джон Рейхилла, боккхийна бизнесмен цаІ, массеше я хьоалбаьлъ тІаийца ирландско-советски торговле пионер ю хІаннмуз ишийтта шу хьаьлаІІа эрсий «ринок» даьйнайлар.

— Юкъьаьнца, баьхдар аьлча, хала яр, — йоахар сога Рейхилла. — Ирландера дуьщар сога: эрсий «сов цІе баь, хІаьта тІо «сов автоаьн ваь». Цудухьа бизнес аьІаштІехьйоаьс тамаш я. ХІаьта а вай юкьмотти шерагара шерара дикхьеІІа тІоаГІа-лун даттар.

СССР-царча торговлена юкъе сона мерттердар — йІаьхьа да йолча ларда тІа бизнес леладера торо, хІаьта цуг маІаш советски экономика плана нийкъаІІа лелаш хилар да. Цхьана гІулаьхкаш леладеш ДІадаьлаьна шерашка се дог тийнаІІ: эрсий поставщикаьс теша мегарра, цар хьовзаш берг бІаІ.

**Вешта, мехдаьлта-м Ирландеца вай зеламеча торговле цхьа даьсА мара дан. «Бирюса» яха холодильник толаме кьовсалуш я малхбузсьаьрча дукхаьхьа модельаьшца. Цина лоарХІам я вай мебель, шоаьхьатопаш, тенкаш. Ирландера ерригача цІилеторий кхьа даьккхьаьнна

Шаоттаден оагІув

Керда стихаш

Дж. ЯНДИЕВ.

НАЬНА МЕТТАГА

Іа Бехк ма Баннхалахь соагі.
Со эьайца бакъ ца хиларах,
«СагІадехарг мо хьв Іа»,
хьоагі
Кьона волаш аз аларах,
Сона сай дог санна бийза,
Дегаза боацаш аз бийца,
Ва, са наьна, сийдола мотт,
Лоамчу са оаз саманьяхца,
Илли тхьамашца гІоттадаь,
Ва, са наьна, сийдола мотт.
Вирбакьилг ловзя ьйча
Ког лайме шьарча а Іохкет,
Айса хьога бакъдар ьйлча
Сона тахана бакъаь хетт,
Ва, са наьна, сийдола мотт.

Диц ма де

Астарах диза деза Іаргаш
Дуненга кьиза ма хьежаде,
ЦІена хила деза хьвї уйлаш
Хердадар бакъда аьле,
Іаьх ма е.
Велча мІанаша дьзургдоа дог
Сега Іаьовхалца деттадалийта,
Нана-лаьтта Іайха боаха ког
Нийса луьз хьайІга алийта.
Диц ма де хьо дунен тІа
мел вех
Хьвї Іиморза хила везнарг,
Хьайна турпал хьайІга
хетарах
Хургвац хьоагі адамаша
ца ьйча.

СУХАЛБЕ ВАЙГА ЙОАХ

Сигалара мело догІа делх
Мьлхх ІанагаІ пувчиг,
Мецеча лаьтто хьовнал ех
Ялатага сатувсаш.

Оаьхазараье иллеш доах
Адамий дегаш ІІоздаьхь
деладеш,
«Сухалбе» бІастес вайга
йоах.

ХЬОАНЕН СИЙ ДЕ ВЕНАВ

Дика-во айса повш ца хилча
Сона вехарах чам хургбацар,
ДоагІар-доаг ца хайча
Дега тІа іаьржа морх йоацаш
Аз тахан иллеш
доахаргдацар.

Вена вац ужх хьвьнача льутта
ХаРцчуйна кьаьра теш хинна
Ламаза сенна гора уотта,
Кхоанен уйла це ший.
сихвенна,
Ца йоагІа боьхьо заманга
хетта.

Венав ваха, Іиморза хила,
Ужх Мьрзшча вахара хамбе,
Бакъдар дилла дег чура деза,
Таханаг дер довзаш
кхоанен сийде.

Вайга вай дешь аьннад.
Дег тІа боацаш бала,
Дег чура бакъдош ала
Вайне замо храз аьннад.

Къэхьега, хьвнала деза,
Октябрь бирхан ехь
Вайга вай дешь аьннад.

Ма храз дар, дийна волаш,
Цар ьвинвр хсоачаш делгІ,
Лергдаоца илли дьзьхка
Из дегашка дукмолга.

Цунах оалар «Иосип Моисеевич»

1940 шера апрель бетта Малайзуан довзон тІа Советска Эскаре ІІулаих деш вар Газиков Іумар. Полка штаба писарь вар из.

...1941 шера 22 июне сецца самолетий таташ, лелхача бомбаше сомаьлккхар гаргиэон. Хинкар фуд хацар цхьанхена а. Бакъда массеех мнут ялалаьй гучабалар командиераш. Цар командаш телар:

— ІІом ба кийчле!

— Чоанаш ьрраш діахьулаГе!

— Оборона лацаІ

Бомбаш хсоачалле діахьар самолеташ. Полка командира хоам бир фашистский Германе тийцача балхаІга вай мехкача тІом эьоабараг.

Буг яхача хин йисте латтар полк. Штабе юхедиса цьаьдола документашца доагаде ьйнна полка командира приказ хсоачаш а дьІумар юхавена, моастагІчо полк діаяха езача наьхьа тІа десант йоссарзах хоам кхачьар. Из дар Дзержинск яхача города гаьна доацаш.

Кхаь сехьата льуттар кьиза тІом. Бакъда моастагІчун иэ дуХхагІа бар. ІІеъашка а ьйна керда позици лаца йийзар полка.

Юха а діабоалабелар тІом. Меттаьла киййта ьийра полка командир, Іумара дуХха новкъостий а боабир.

Боад кьоазбаленча Іумар юкъе а волаш хиннача группа віашІтІельдьлар го боха а бен хьунашка ххача. Белоруссе хьунашка уж діаьхийтар «Дьъе дуХха» яхача партизанскин отрядах. Іумараца бар «авиаХой» Сатуев Осман, Чадаев Шамиль, Цоболов Хаммкирг.

Іумарас дехар дарах кхача партизанашца тІема задани кхоачаьлле вахийтар из отрядд командоване. ТІама техника а саптий а чухкина цин эшелон ахка яхийтар партизанашца.

Цкъа партизанскин отрядд штабе хоам хьалнар Нарва яхача ха хи тІара стратегически лоархІам бола тІий эккхийте деза, аьнна. Іумар юкъе хиннача группа кхоачаьлийр из заданн а. Немцашца тоадвш, партизанаш лелхийташ, дикасца доахадир из тІий.

1943 шера май бетта сего эуарвовацаш эІамаш тІе а йийца Бельск яхача городе вахар Іумар. Цига шоай сегагІа а кхийтта немцашкахьа бьаьнарий список хьвї а наха чІоагІа низвш ду фашист ве вешаш а вар из. Уж шаьхкх тІулаих дикасе кхоачаьлаьй, фашиста документаш а дьхьаьш отряде юхаьвер Іумар.

Отряде чІоагІа лоархІамга эр Іумара ена донасеин. Цу тІа хоам бора Зубово яхача (партизанашта гаьна йоацаьна юрта) немецкин командоване партизанскин отряде вахийта аьнна лаьрхІа шин власовецц вайташ ххаш.

Юха а Іумара — Иосип Моисеевича (ишта цІе йовихкар цун отрядд) тІедиллар новций оагІоарахьа бьаьнарий тайпан цІераш йовзийта, карабоалбе віашІтІехьа ца доале уж боабелга.

Зубово яха юрт йоккха яцар. Цига дуХхагІча дьвхьо бехар польски ахархой. ХІьаьта Іумара цу хана дика Іомабельбар польски, белоруссии мотт. Цу дуХха яьхьа дуХха белгал ца воалаш юртарча наьхьа дегІаьлахар из.

ДуХха ха хилаьлхьа власовцаш малагІаш ба хайра цун, хІьаьта царца хьоашал тоссар, хьыгнаІга бахача наьхьа" ІІІебоде ниьх діаьхьоха раьза хилар. Ший-ниэ ди доаллаше а партизанскин отряде віаьсацаш хьболабаІнр Іумара. Из заданн кхоачашьярах Газиков Іумара елар. «За отвагу» яха медаль.

Шин шу соагІа ха йьккхар цо партизанскин отрядд, фашиста дуХхага дуХхаьлداолаш ТІом а бешІ.

Советски Белоруси вай эскаро мукъаьлккхечуьнца тІехьаГІа стрелковкин ахка взводе командир гІоІча волаш тІемаш дешІ Калининградер діаьхьчар Іумар. Уьхаза 1944 шера хаьм чов 4 а, ньгоспитале вигар из. Котаоп ди цІавоаГІаш наьхьа тІа дездир цо.

ТІом чаьхьаьначуьл тІехьаГІа тайп-тайпарча моттигашца хьаьгаш хиннча Мурціаліий Іумар, ТІем тІе хиннача човнаша дуХха халонаш Іуьшийтаале а.' ХІаьна пенсе ва из, хьинар дарах йоаг общественин балха юкъе. Цунга письмош уьхйт Брестский областерча пионераша, новкъосташа - партизанаша.

Йиштта язду, отряде кулгалхоех цьхьанне—Кузьмич Владимир Петрович: «Дегадоагіий хьоха, са хьамсера Иосип Моисеевич, Белоруссе льаттан тІе вай ледаДь гІулаккхаш. ЧІоагІа дехар ду из хьога — воля со волча хьаьшалГІа...».

Іумарас ТІом ваьнаш долаш ба партизанашца хиннча Алешко Григорий, Гуманецц Василий, кхьгбераш а.

Вай мехкахочун наьхьа тІа уЛл воргІ ордени медали, церех цеі я Польша республикиз.

Б. ЧЕРБИЖЕВ,
штата воацца тІа корреспондент.

ШЕ ХЕРЖАЧА НОВКЪА

Берашта хьехар цІаккха а хиннадац атта гІулаих. ХІьаьта кхорача берашта хьехар дуХхаза а халагІа да. МоллагІолчча сега віаьшІехьБергбац из болх. Цудухьа ший болх дуХха бедаьин цун сий дешн саг хила веза хьехархо-дефектолог. ХІьаьта республикинен кхорача берий школа холлентнес віаьшІехьийтарца цу тайпара нах ба. Школе болх беш а дошкольн отделеи, слуховой кабинет, методический синцаш. Школьнн статистико хьаьхьечаоч, бергачча болхлой юкъара къаьхьегаме стаж дІаьлерхІаче 450 шу хургдар. Коллективе болх Берашн бокъонца бола хьехархой, лаьха говзел йоха нах ба. МоллагІча дешархочунга малагІе предмет дуХха езе хьона аьнча, цо хьехархой цераш а йоахаш дуХхха предметаш хьовшедаргІе. ХІьаьта дикагІа поархІача хьехархочунца іа къаьмаьл деш хиннча, цо дуХхагІе ший новкъостех, шийца болх беш болчо нахах дувцІаргІе.

Кхорн бер. Цунна хац е къаьмаьл де е е шийга дувцар ехетедац. Йиш ехача даси нанаси, цо къаьмаьл дувцартчарах дуХха ца тешн а, республикинскин кхорача берий школе доаладу из. ХІьаьта цу школе деша дела ха хьагІаехачелхьа, бер шийга діадувцар ехетаде, къаьмаьл де, овзаш нийса хьала іомаду хьехархоХша. Йоккха дегаГІозна хуЛ цунах даьнен нанна.

— «Массахана берашца я, царех са доаллеш я,» — йоах школе биологе кабинета заведующи йолча Королева Нина Дмитриевах. Цун уроккаша берашта довз хьайбейн бьаьцовГІийн дуне. Дика хов царна из предмет, моллагІа бьаьцовГІий цІн яхха а цунах дувца е хов. Кает-наста хуЛ цар практически занятеш лабораторин балхашн. Ший болх чакхбьаьнчуЛ тІехьаГІа а берашца е гербарий ешь, е діаеГІача бьаьцовГІашца хьожаш, е царца «Къона биологе» яха пенгаьт арахецаш хуЛ Нина Дмитриевна. Кхорача берашца болх бе хошш, царца дог діаййна я Нина Дмитриевна Королева. ХьаЛдодаГІача шера 30 шу дуз цо школе болх бу. Цун къаьхьгаи «РСФСР халхе образование отличник яха значок», Ленинскин грамоташ телаш белгалдьаьккхаб.

М. ГАДАЕВ.

ШКОЛЕ ХИННА ВІАШАГІНХЕТАР

ДуХха ха' йоацаш школа йистеньккхарашца віашІгІехетар хилар Назрановски районе Яндаргеча № 1 йолча юкъеРча школе.

Кердача школа яхтови зал хьалйізар вай республике тайп-тайпарча мИнистаШеи цун довзоЛ дезЬеи' болх бешн дешаши болчи школа йистеньккхарашца, хьехархошца, дешарзоца.

ГулбеШнарашн ТаЭнашн къамаьл дир школе директора С. Б. Хашагульгова, Ф. Д. Медерова, школа хьаййІлачу дийлахьа деиз цита болха волча къаьнача хьехархочо Х. Б. Галаева. Цар дийнар кердача школа вахарах, хьехархоех, белгалдаьлаьнгІа школа районе ашкагІчарех болга.

ХьаЛбаьлькъача хьвашІ цІерагІа къаьмаьл дир школе дешаш юбилейнар: АП-24 яхача самолета экипажка командира Хашагульов Мухьмада, ишта Карабулаке полкКинник Курр волча Хашагульгун Бесла, кхьчар. Шоай болхах, шоай новкъостех дийцар цар дешархошта.

Б. ХАШАГУЛЬГОВ,
НоХч-ГІалгІай паччахьалкхан университета студент.

Сакъердаме хІамаш

ШИЙЛАЧА ХИ ЧУ...

Шийлача хи чу кхаттов кхоккас бен бийр ду. Цу хаттарх — ишта ді. аьнна уьх деношка жоп денна, ТІ ехача ШВедски телеграфин бюрос. Цу соагІа, шийлача хи чу кхаттов пхеэза сихгІа кхийкха бола йоаХ!

Кердача тайпара кхаттов кхечкан ТІ-ТІ-ТІ-